

Бондарець Дарина (К-29)
Екзаменаційний білет № 1

2. Довести, що $\neg A, \neg B, \neg C \vdash (A \wedge B) \rightarrow C$.

3. Дослідити формулу:

$$\forall x(P(x) \rightarrow \neg Q(x)) \rightarrow \neg(\exists x P(x) \wedge \forall x Q(x)).$$

(1) В3 Дослідити формулу:
 $\forall x (P(x) \rightarrow \neg Q(x)) \rightarrow \neg (\exists x P(x) \wedge \forall x Q(x))$

Формально заперечення формули (1)
 (2) $\neg (\forall x (P(x) \rightarrow \neg Q(x)) \rightarrow \neg (\exists x P(x) \wedge \forall x Q(x)))$

Зведемо формулу (2) до попередньої нормальній формі

$$\begin{aligned} & \neg (\neg \forall x (\neg P(x) \vee \neg Q(x)) \vee \neg (\exists x P(x) \wedge \forall x Q(x))) = \\ & = \neg (\exists x (P(x) \wedge Q(x)) \vee \forall x \exists z (\neg P(x) \vee \neg Q(z))) = \\ & = \forall x (\neg P(x) \vee \neg Q(x)) \wedge \exists x \forall z (P(x) \wedge Q(z)) = \\ & = \forall x \exists y \forall z ((\neg P(x) \vee \neg Q(x)) \wedge P(x) \wedge Q(z)) \end{aligned}$$

Зведемо до стандартної форми шляхом елімінації кванторів існування:

$$\forall x \forall z ((\neg P(x) \vee \neg Q(x)) \wedge P(f(x)) \wedge Q(z))$$

Множина дис'юнктив логічної формули:
 $S = \{ \neg P(x) \vee \neg Q(x), P(f(x)), Q(z) \}$

Ербранівський універсум:
 $E = \{ a, f(a), f(f(a)), \dots \}$

Виведення пустого дис'юнкта:

1. $\neg P(f(a)) \vee \neg Q(f(a))$
2. $P(f(a))$

3. $\neg Q(f(a))$ § 1,2

4. $Q(f(a))$

5. $\square$ § 3,4

Отже, формула (2) суперечлива $\Rightarrow$
 $\Rightarrow$ формула (1) - тавтологія.

№2 Довести, що

$\neg A, \neg B, \neg C \rightarrow (A \wedge B) \rightarrow C$

1. $\vdash (A \wedge B) \rightarrow A \rightarrow \neg A \rightarrow \neg(A \wedge B)$ IV. 1

2. $\vdash (A \wedge B) \rightarrow A$ II. 1

3. $\vdash \neg A \rightarrow \neg(A \wedge B)$ М.Р. (1,2)

4. $\neg A \vdash \neg(A \wedge B)$ Т.Р. (теорема геджкінса)

5. $\neg(A \wedge B) \rightarrow (\neg C \rightarrow \neg(A \wedge B))$ I. 1

6. $\neg C \rightarrow \neg(A \wedge B)$ М.Р. (4,5)

7. $(\neg C \rightarrow \neg(A \wedge B)) \rightarrow ((A \wedge B) \rightarrow C)$ IV. 1

8. $(A \wedge B) \rightarrow C$ М.Р. (6,7)

Отже, $\neg A, \neg B, \neg C \vdash (A \wedge B) \rightarrow C$